

И тъй е намѣreno, че ако кажемъ че цалата повърхност на земїтж е = 1, то

$$\text{повърхн. на горѣщ. поясъ е} = 0,4$$

$$\text{ва сѣкы отъ умѣренитѣ} = 0,26$$

$$\text{, , , студенитѣ} = 0,04$$

И тъй виждаме, че распределението на годишниятѣ времена върху земїтж зависи отъ наклонението на земїтж осъ къмъ еклиптичкѣтѣ; ако осъта бѣше перпендикулярна къмъ еклиптичкѣтѣ, то връхъ синккѣтѣ земї щѣше да бѫде силно нагрѣтъ, а послѣ температурата щѣше да ся намалява заедно съ ширинитѣ; такъва сѫ на пр. климатитѣ на планетитѣ Юпитеръ. Ако, наопакы, осъта на земїтж съвпадаше съ еклиптичкѣтѣ, тогава въ течението на тримѣсячна промеждина отъ време, сѣкы полюсъ щѣше да има слънцето то въ зенитътъ, то връхъ горизонтътъ; другата половина на годината, връхъ тяхъ, щѣше да бѫде нощъ и климатитѣ силно щѣха да ся различаватъ по между си; въ такова положение ся намира планетата Уранъ.

Тѣй като земята ся върти около слънцето неравномѣрно, то и времената на годината ся продължаватъ не еднакво време; въ нашето полушарие зимата и есенъта сѫ по късы, отъ колкото лятото и пролѣтъта, въ южното — паопакы; именно пролѣтъта ся продължава у насъ 92,2 дена; лятото — 93,6; есенъта 89,7 и зимата — 89 дена. Макаръ лятото у насъ да е по дълго, отъ колкото въ S полушарие, нъ за това пакъ слънцето въ това време е по на далечъ отъ насъ; отъ това, количеството на топлинитѣ, която получаватъ двѣте полушария на земїтж, е еднакво.

68. ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ГОДИШНИЯ МЪРДАНИЯ НА ЗЕМИТЖ. Ный вече хортувахме, че относителнитѣ размѣри на слънцето и земїтж докарвжтъ ны на мысль за мърдането на земїтж. Тѣзи мысль получва йоще по голяма вѣроятностъ като сравнимъ земята съ другутѣ небесни тѣла — планетитѣ, които, какъто земята, сѫ тѣмни тѣла, освѣтиваны отъ слънцето. Сичкытѣ, какъто ще видимъ, ся мърдатъ около слънцето, макаръ никон отъ тяхъ, напр. Юпитеръ, Сатурнъ, сѫ много по голѣми отъ земїтж. По основа на таѣ аналогиѣ Коперникъ предположилъ, че земята ся върти около слънцето, макаръ и да не можалъ да подтвърди това положение съ строги доказателства, подобни на онъя,